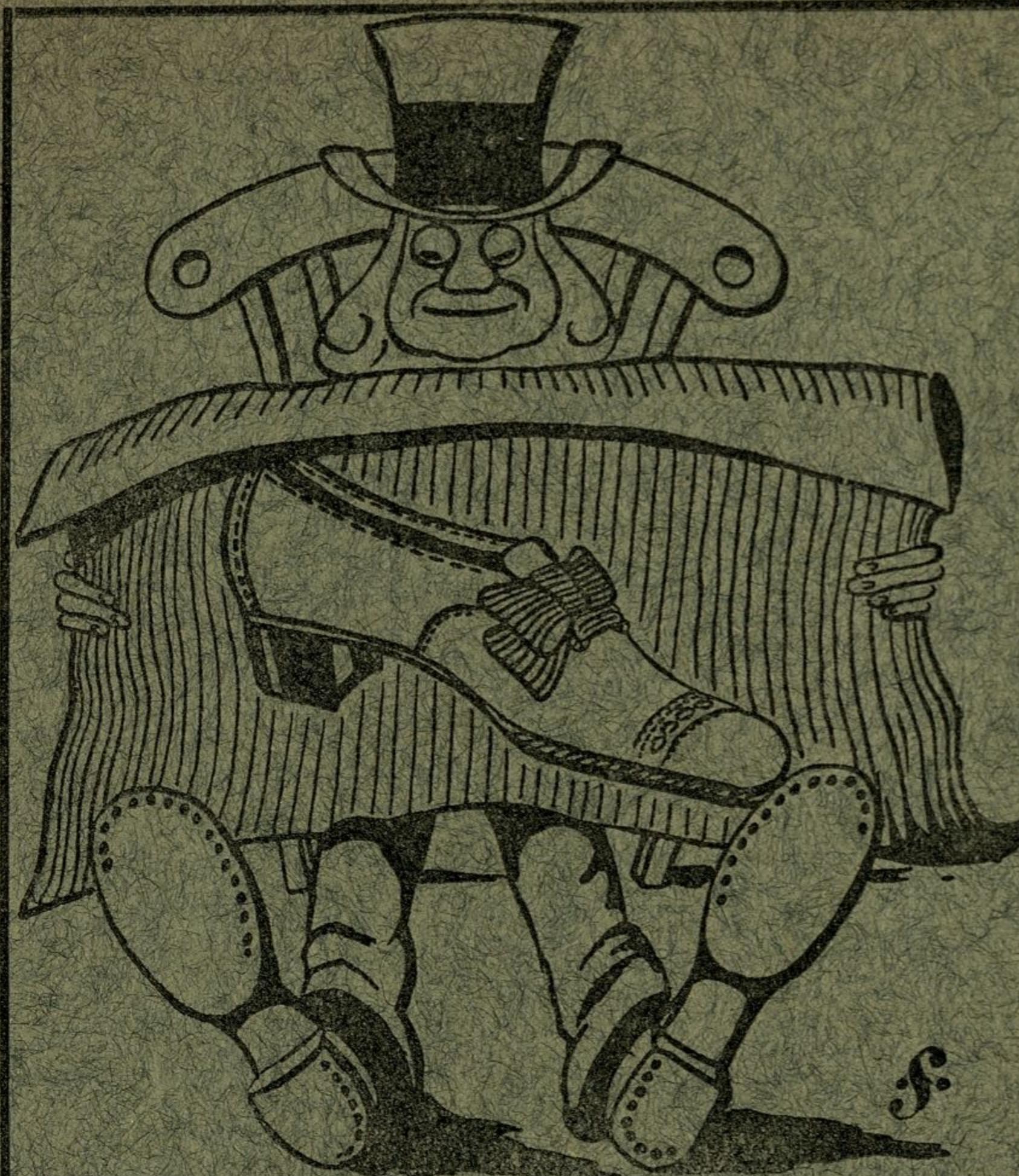

Nizke cene!

Nizke cene!

Josipina Herrisch

Ljubljana, Jurčičev trg.

Priporoča veliko zaloge moških,
ženskih in otročjih čevljev.

Gamaše, galoše in prave gorske
čevlje (Goiserce).

Zunanja naročila se točno izvrše.

GRIČAR & MEJAČ

LJUBLJANA = Prešernova ulica 9.

Največja zaloga zgotovljenih oblek

za gospode, dečke in otroke.

Konfekcija za dame.

Točna postrežba !

Solidne cene !

UMETNIŠKA RAZSTAVA
V PROSLAVO 80. ROJSTNEGA LETA
NJEGA VELIČANSTVA CESARJA
FRANA JOŽEFA I.

80 LET UPODABLJAJOČE
UMETNOSTI NA SLOVENSKEM
UMET. PAVILJON R. JAKOPIČA, LJUBLJANA

PRODAJNI POGOJI.

CENE UMOTVOROV se poizvedo pri blagajni. Prodajo posreduje posestnik paviljona slikar RIHARD JAKOPIČ, Ljubljana, Emonska cesta 2. Tretjina kupne cene se plača pri sklepu nakupa, ostala svota pri zaključku razstave. Pošiljatev umotvorov se vrši po razstavi na račun in škodo kupca.

Interieur.

ODDELEK I. A.

Mihael Stroj

1. Portret g. Rössmanna.

Lastnik:

g. R. Kollmann.

Teodora Hermann pl. Hermannsthal

2. Portret slikarice Henr. Langus.

gdč. M. Langus.

Fran Globočnik

3. Lastni portret.

ga. dr. St. Rudež.

Anton Karinger

4. Umetnikova sestra.

g. K. Karinger.

5. Lastni portret.

g. K. Karinger.

Mihael Stroj

6. Portret.

g. A. Gaber.

Edvard pl. Wolff

7. Umetnikova soproga.

ga. dr. Mühleisen.

Anton Ažbe

8. Zamorka.

deželni muzej.

9. Kmet.

mestna galerija.

10. Pevska vaja.

mestna galerija.

11. Polovični akt.

mestna galerija.

12. V haremu. Olj. skica.

mestna galerija.

- Marko Pernhart** Lastnik:
13. Cirkniško jezero. deželni muzej.
- Anton Karinger** g. K. Karinger.
14. Portret ge. Gregoričeve.
- Davorin Bizjak**
15. Cesarjevo doprsje.
- Anton Hayne** deželni muzej.
16. Kranj.
- Anton Karinger** g. K. Karinger.
17. Portret g. Gregoriča.
- Matevž Langus** gdč. M. Langus.
18. Umetnikova svakinja.
- Ivan Franke** deželni muzej.
19. Dr. Ivan Bleiweiss.
20. Portret gdč. Reichmannove. mestna galerija.
- Jurij Šubic**
21. Portret g. župnika Tavčarja. g. dr. I. Tavčar.
- Edvard pl. Wolff**
22. Pokrajina. ga. dr. Mühleisen.
- Jurij Šubic**
23. Portret g. dr. I. Tavčarja. ga. F. dr. Tavčarjeva.
- Anton Karinger**
24. Lastni portret. g. K. Karinger.
25. Pokrajina. g. K. Karinger.

- Matevž Langus**
26. Umetnikov brat Janez. Lastnik:
gdč. M. Langus.
- Ivan Franke**
27. Dr. Lovro Toman. deželni muzej.
- Fran Kurz pl. Goldenstein**
28. Dr. Fran Prešeren. g. c. kr. dež. š. nadzor.
F. Levec.
- Matevž Langus**
29. Portret g. A. Poklukarja star. g. J. Poklukar.
30. Portret g. prošta J. Zupana. g. župnik S. Zupan.
31. Portret ge. R. Devove. g. c. kr. dež. s. svetnik
E. Dev.
- Amalija pl. Hermannsthal-Oblak**
32. Portret M. Čopa. deželni muzej.
- Fran Globočnik**
33. Umetnikova soproga. ga. dr. St. Rudeževa.
- Matevž Langus**
34. Portret g. E. Deva star. g. c. kr. dež. s. svetnik
E. Dev.
35. Genre. g. župnik S. Zupan.

ODDELEK I. B.

- Jakob Žnider** Lastnik:
36. Herkul. Les. g. dr. I. Plečnik.
- Josip Petkovšek**
37. Vrnitev. g. F. Jurca.
- Jakob Žnider**
38. Pod križem. Les. g. dr. I. Plečnik.
- Fran Zajec**
39. Delfines, g. žel. uradnik F.
P. Pavel Künl Podkrajšek.
- P. Pavel Künl**
40. Jezus mlađenič. g. P. Peterca.
- Ivan Franke**
41. Planinska koča. mestna galerija.
- Marija grofica Auersperg**
42. Cvetlice. deželni muzej.
- P. Pavel Künl**
43. Sv. Petra predmestje. mestna galerija.
- Jožef Egartner**
44. Družinski portret. gdč. A. Marenšek.

Henrika Langus	Lastnik:
45. Portret ge. M. Seemannove.	ga. M. Seemann.
Marija grofica Auersperg	
46. Cvetlice.	deželni muzej.
47. Cvetlice.	deželni muzej.
Matevž Langus	
48. Jokajoči deček.	g. župnik S. Zupan.
49. Bled.	g. župnik S. Zupan.
Janez Wolf	
50. Sv. Janez krsti Jezusa.	g. A. Klein.
Janez Šubic	
51. Akvarelna skica.	g. A. Gaber.
52. Na razvalinah.	g. V. Šubic.
53. Sv. Frančišek.	g. c. kr. ravn. I. Šubic.
Ivan Franke	
54. Lastni portret.	g. V. Franke.
55. Lastni portret.	mestna galerija.
Ivan Wolf	
56. Madona.	g. dr. B. Demšar.
Edvard pl. Wolff	
57. Dalmatinsko obrežje.	ga. J. pl. Wolff.
58. Sirene.	ga. dr. Mühleisen.
Janez Šubic	
59. Rimska okolica.	g. V. Šubic.

- Jurij Šubic** Lastnik:
60. Prikazen. g. V. Kovač.
- Anton Karinger** deželni muzej.
61. Triglav.
- Janez Šubic**
62. Študija. g. c. kr. ravn. I. Šubic.
- Jurij Šubic**
63. Pred lovom. Skica. g. c. kr. ravn. I. Šubic.
- Janez Šubic**
64. Iz rimske okolice. g. V. Šubic.
- Janez Wolf**
65. Sv. Jurij. Akv. skica. g. S. Ogrin.
- Jurij Šubic**
66. Pred lovom. deželni muzej.
- Janez Šubic**
67. Carniola. Načrt za stropno sliko v dež. muzeju. g. V. Šubic.
- Jurij Šubic**
68. Starec. g. V. Šubic.
- Edvard pl. Wolff**
69. Otrok. ga. dr. Mühleisen.
70. Deklica z grozdjem. ga. J. pl. Wolff.
- Janez Šubic**
71. Ženski portret. g. V. Šubic.

P. Aleksander Roblek
72. Obedna molitev.

Lastnik:
gdč. L. Roblek.

Janez Šubic
73. Sv. Jurij.

g. A. Gaber.

Karel Mysz
74. Bled v mraku.

Karel Werner
75. Slikarica.
76. Semeniški portal.

Ernst Stöhr
77. Bohinjsko jezero.

Ivan Vavpotič
78. Sejem v Idriji.

Janez Šubic
79. Pri Svetilki.

g. c. kr. ravn. I. Šubic.

Ernst Stöhr
80. Adam in Eva, smrt in hudič.

Janez Šubic
81. Amor. Akvarel.
82. Bahus. Akvarel.
83. Na stopnicah. Olj. skica.

g. dr. O. Dev.

g. A. Gaber.

ga. F. dr. Tavčarjeva.

Edvard pl. Wolff
84. Pogled na Trst.

ga. dr. Mühleisen.

- Janez Šubic** Lastnik:
85. Poljub. Akvarel. g. dr. O. Dev.
- Fran Globočnik**
86. Miniatura. g. F. Globočnik ml.
- Anton Karinger**
87. Pogled na Ljubljano iz barja. deželni muzej.
- Jurij Jurčič**
88. Miniatura. g. c. kr. ravn. I. Šubic.
- Anton Karinger**
89. Miniatura. g. K. Karinger.
- Matevž Langus**
90. Miniature. gdč. M. Langus.
- Jurij Jurčič**
91. Miniatura. g. c. kr. ravn. I. Šubic.
- Janez Šubic**
92. Pokrajina. g. c. kr. ravn. I. Šubic.
93. Aurora. ga. F. dr. Tavčarjeva.
94. Rimška pokrajina. g. c. kr. ravn. I. Šubic.
95. Umirajoči junak. g. V. Šubic.

ODDELEK II.

Fran Kurz pl. Goldenstein

Lastnik:

Ljubljana za časa prvega poseta cesarja
Frana Jožefa I. l. 1856:

96. Šolski trg.	deželni muzej.
97. Zvezda.	deželni muzej.
98. Frančiškanska cerkev.	deželni muzej.

Pogledi po Kranjskem:

99. Tivolski park v Ljubljani.	deželni muzej.
100. Postonjska jama.	deželni muzej.
101. Sv. Primož pri Kamniku.	deželni muzej.
102. Postonjska jama.	deželni muzej.
103. Blejsko jezero.	deželni muzej.
104. Žuženberk.	deželni muzej.

Fran Zajec

105. Risbe.	g. I. Zajec.

Janez Gosar

106. Risbi.	g. P. Žmitek.

Matevž Langus

107. Risbe.	g. P. Žmitek.

- Edvard pl. Wolff** Lastnik:
108. Risbe. ga. dr. Mühleisen.
- Henrika Langus**
109. Sv. Cecilija. Risba. gdč. M. Langus.
- Edvard pl. Wolff**
110. Jezus prijatelj otročičev. Risba. ga. dr. Mühleisen.
111. Risbi. ga. dr. Mühleisen.
- Janez Gosar**
112. Portret g. prošta J. Zupana. g. J. Jeglič.
- Edvard pl. Wolff**
113. Risba. ga. dr. Mühleisen.
- Selski mojster**
114. Risbe. g. P. Žmitek.
- Matevž Langus**
115. Marijino vnebovzetje. Načrt za strop Frančiškanske crkve v Ljubljani. g. R. Jakopič.
116. Portret umetn. zidarja. Risba. g. L. Kapus.
- Edvard pl. Wolff**
117. Romantična pokrajina. Risba. ga. dr. Mühleisen.
- Henrika Langus**
118. Portret. Risba. g. L. Kapus.
- Edvard pl. Wolff**
119. Amor. ga. dr. Mühleisen.

- Štefan Šubic** Lastnik:
120. Svetnica. g. V. Kovač.
- Fran Zajec** g. F. Toman.
121. Sv. Anton Pad.
- Anton Bizjak** gdč. učit. E. Rekar.
122. Sveta družina.
- Janez Gosar** g. J. Jeglič.
123. Sv. Janez Nep.
- Fran Zajec** g. F. Toman.
124. Marija.
- Anton Bizjak** ga. dr. Kušarjeva.
125. Pieta.
- Matevž Langus** g. c. kr. dež. s. svetnik
126. G. Dolenc, po domače Kamenčan. E. Dev.
127. Portret g. dr. J. Koslerja. g. dr. J. Kosler.
- Anton Karinger** mestna galerija.
128. Gorska pokrajina.
- Matevž Langus** deželni muzej.
129. Lastni portret.
- P. Pavel Künl** g. A. Gaber.
130. Ecce homo.
- Matevž Langus** g. dr. J. Kosler.
131. Madona.

- Anton Bizjak** Lastnik:
132. Pokrajina. gdč. učit. E. Rekar.
- Edvard pl. Wolff** ga. J. pl. Wolff.
133. Sveta družina.
- Štefan Šubic** g. nadučit. F. Črnagoj.
134. Jezus otrok.
- Matevž Langus** g. dr. J. Kosler.
135. Sv. Janez Nep.
- Anton Bizjak** gdč. učit. E. Rekar.
136. Pokrajina.
- Matevž Langus** g. dr. F. Perne.
137. Umetnikova soproga.
- Amalija pl. Hermannsthal** deželni muzej.
138. Portret g. dir. Hladnika.
- Ida Künl** deželni muzej.
139. Bahantinja.
- Jurij Tavčar** mestna galerija.
140. Gorsko jezero.
- Edvard pl. Wolff** ga. dr. Mühleisen.
141. Portret umetn. hčerke.
142. Italijanka. ga. dr. Mühleisen.
- Fran Pustovrh** ga. F. dr. Tavčarjeva.
143. Sv. Anton pušč.
- Anton Bizjak** g. R. Jakopič.
144. Sanje sv. Jožefa.

- Edvard pl. Wolff** Lastnik:
145. Sadje. ga. dr. Mühleisen.
- M. Jožefa Strus**
146. Portret g. kanonika Poklukarja. g. J. Poklukar.
- Fran Kurz pl. Goldenstein**
147. Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru. deželni muzej.
- Anton Bizjak**
148. Angeljevo oznanenje. g. dr. F. Perne.
149. Sv. Kozma. g. dr. F. Perne.
- Ivan Wolfova šola**
150. Morje. g. K. Karinger.
- Edvard pl. Wolff**
151. Tihožitje. ga. J. pl. Wolff.
- Štefan Šubic**
152. Sv. Anton pušč. g. c. kr. p. uradnik A. Sirnik.
- P. Pavel Künl**
153. Angeljevo oznanenje. ga. T. Debevc.
- Edvard pl. Wolff**
154. Šivilja. ga. I. pl. Wolff.
- Neznan mojster**
155. Portret. ga. T. Debevc.
- Anton Bizjak**
156. Sv. Fortunat. g. dr. F. Perne.

ODDELEK III. A.

Srečko Magolič ml.

Lastnik:

157. Cesar Fran Jožef I.

Fran Zupan

158. Zima.

Srečko Magolič ml.

159. Gozd.

Srečko Magolič star.

160. Jubilejni most v mraku.

Fran Škof

161. Kras.

Šaša Šantel

162. Večer.

Ivan Zajec

163. Portret g. dr. Fr. Lampeta.

Karel Mysz

164. Risba.

Janez Šubic

165. Savel. Akvarel.

ga. F. dr. Tavčarjeva.

Janez Šubic

166. Risbe. g. A. Gaber.
167. Italijanska pokrajina. ga. F. dr. Tavčarjeva.
168. Faust in Margareta. ga. F. dr. Tavčarjeva.
169. Deček. Risba. g. A. Gaber.
170. Študija. Risba. g. A. Gaber.
171. Akvarelni skici. g. c. kr. ravn. I. Šubic.

Jurij Šubic

172. Portret g. dr. M. Hribarja. g. drž. posl. I. Hribar.

Janez in Pavel Šubic

173. Risbe. g. A. Gaber.

Jurij Šubic

174. Kranjska se klanja Avstriji. g. A. Gaber.
175. Ilustracija. g. A. Gaber.
176. Pot v fužine. g. c. kr. ravn. I. Šubic.
177. Skica za freske v cerkvi Sv. Jakoba. g. c. kr. ravn. I. Šubic.
178. Ofreht. Skica. g. c. kr. ravn. I. Šubic.
179. Zeleni Jurij. g. c. kr. ravn. I. Šubic.
180. Risbe. g. A. Gaber.
181. Perorisba. g. A. Gaber.

Janez Šubic

182. Sv. Rok. Akvarel. g. V. Kovač.
183. Angelj varuh. g. c. kr. ravn. I. Šubic.

Karel Mysz

184. Gozd. Risba.

- Ljudevit Grilc** Lastnik:
185. Belopeško jezero. g. drž. posl. I. Hribar.
- Karel Werner**
186. Iz mestnega loga.
- Janez Šubic**
187. Pieta. g. c. kr. ravn. I. Šubic.
188. Marija Magdalena. g. c. kr. ravn. I. Šubic.
- Karel Mysz**
189. Risbe.
- Jurij Šubic**
190. Oljn. skici za freske v cerkvi Sv. Jakoba. g. c. kr. ravn. I. Šubic.
191. Sv. Jurij. g. c. kr. ravn. I. Šubic.
- Janez Šubic**
192. V kopalji. ga. F. dr. Tavčarjeva.
193. Pokrajine. Akv. skice. ga. F. dr. Tavčarjeva.
- Jurij Šubic**
194. Dekorativen načrt. g. V. Kovač.
195. Portret slikarja I. Wolfa. g. V. Kovač.
- Ernst Cigoj**
196. Intarzija.
- Janez Šubic**
197. Tragedija. g. c. kr. ravn. I. Šubic.
- Davorin Bizjak**
198. S. Gregorčič.

Simon Ogrin

199. Smrt Galeazza Viscontija.

Lastnik:

deželni muzej.

Janez Šubic

200. Risba.

g. A. Gaber.

Fran Zupan

201. Breze. Akvarel.

202. Planinska koča. Akv.

203. Predmestje. Akv.

Jurij Šubic

204. Pred lovom. Perorisba.

g. c. kr. ravn. I. Šubic.

ODDELEK III. B.

- Josip Petkovšek** Lastnik:
205. Odmor. g. F. Jurca.
- Janez Šubic** deželni muzej.
206. Umetnikova mati.
- Alojzij Šubic** ga. M. Šubic.
207. Ženski portret.
- Josip Petkovšek** g. F. Jurca.
208. Omizje.
- Janez Šubic** deželni muzej.
209. Umetnikov oče.
- Alojzij Šubic** ga. M. Šubic.
210. Zadovoljna starka.
- Roman Fekonja** deželni muzej.
211. Portret prof. Miklošiča.
- Janez Šubic** g. c. kr. ravn. I. Šubic.
212. Študija.
- Jurij Šubic** mestna galerija.
213. Sv. Ciril in Metod.

Ljudevit Grilc

214. Portret g. notarja Zupanca.
215. Dobro jutro!

Lastnik:

g. U. Zupanec.
g. S. Magolič.

Matija Bradaška

216. Sv. Anton pušč.

Ljudevit Grilc

217. V zadregi.

g. S. Magolič.

Šaša Šantel

218. V gozdu.

Ivan Vavpotič

219. Pri toiletti.

Fran Škof

220. Večer.

Ivan Vavpotič

221. Potočnice.

Matija Bradaška

222. Sv. Anton Pad.

Fran Globočnik ml.

223. Lastni portret.

Simon Ogrin

224. Možki portret.

P. Aleksander Roblek

225. Študija.

gdč. L. Roblek.

P. Aleksander Roblek

226. Madona.

227. V kleti.

Lastnik:

gdč. L. Roblek.

gdč. L. Roblek.

Simon Ogrin

228. Ženski portret.

P. Aleksander Roblek

229. Petelin.

gdč. L. Roblek.

ODDELEK IV.

Peter Žmitek

- 230. Risbe.
- 231. Perorisbi.
- 232. Kolorirana risba.

Ivan Vavpotič

- 233. Perorisba.

Peter Žmitek

- 234. Risbi.
- 235. Risba.

Ivan Vavpotič

- 236. Risba.

Peter Žmitek

- 237. Risbi.
- 238. Risba.

Jakob Žnider

- 239. Ecce ancilla Domini.

Lastnik:

g. dr. I. Plečnik.

Fran Škof

- 240. Jesen.

P. Pavel Gustinčič

241. Znamenje na Krasu.

Lastnik:

Ivan Grohar

242. Hribček.

243. Na polju.

244. Pomlad.

mestna galerija.

245. Poletje.

246. Jesen.

Matija Jama

247. Nizozemska vas.

248. Borovci.

Karel Mysz

249. V zelenju.

Matija Jama

250. Mlini.

Rihard Jakopič

251. Bajka.

Karel Mysz

252. Interieur.

Matija Jama

253. V morskem pristanišču.

Karel Mysz

254. Bavarec. Pastel.

255. Študija s pastelom.

Ivan Vavpotič

256. Cirkus.

Lastnik:

Anica Zupanec

257. Pot.

258. Utica.

Matija Jama

259. Portret.

Fran Škof

260. Na travniku.

Matej Strnen

261. Ljubljana.

g. drž. posl. I. Hribar.

Anica Zupanec

262. V vrtu.

P. Pavel Gustinčič

263. Koče.

Srečko Magolič star.

264. Jutro na Mirji.

265. Jutro ob Ljubljanici.

Anica Zupanec.

266. Portret.

Ivan Zajec

267. Vaza.

Peter Žmitek

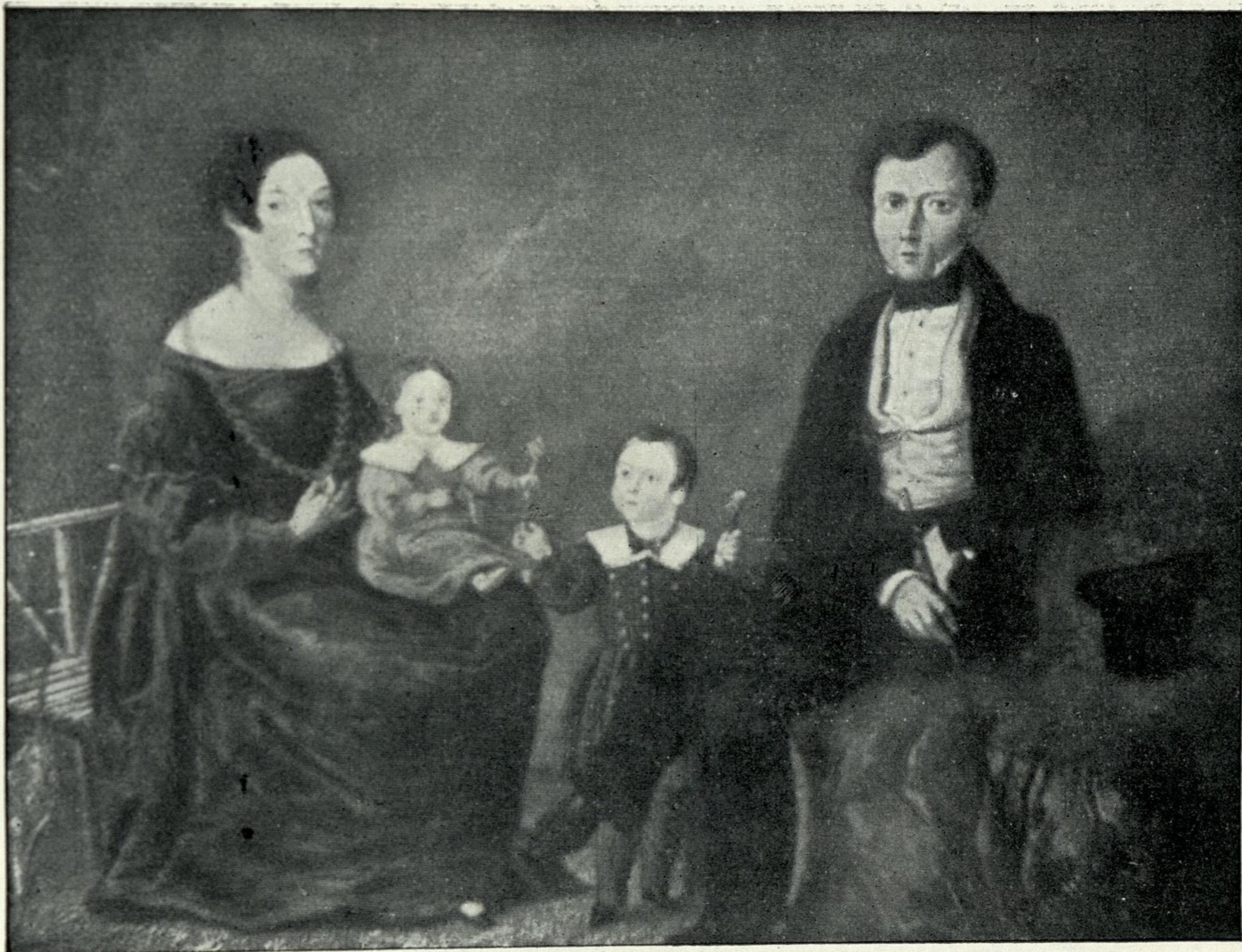
- 268. Povest o cesarju.
- 269. Pod gabri.
- 270. V zadregi.
- 271. Ob luži.

P. Pavel Gustinčič

- 272. Hišica.

Fran Berneker

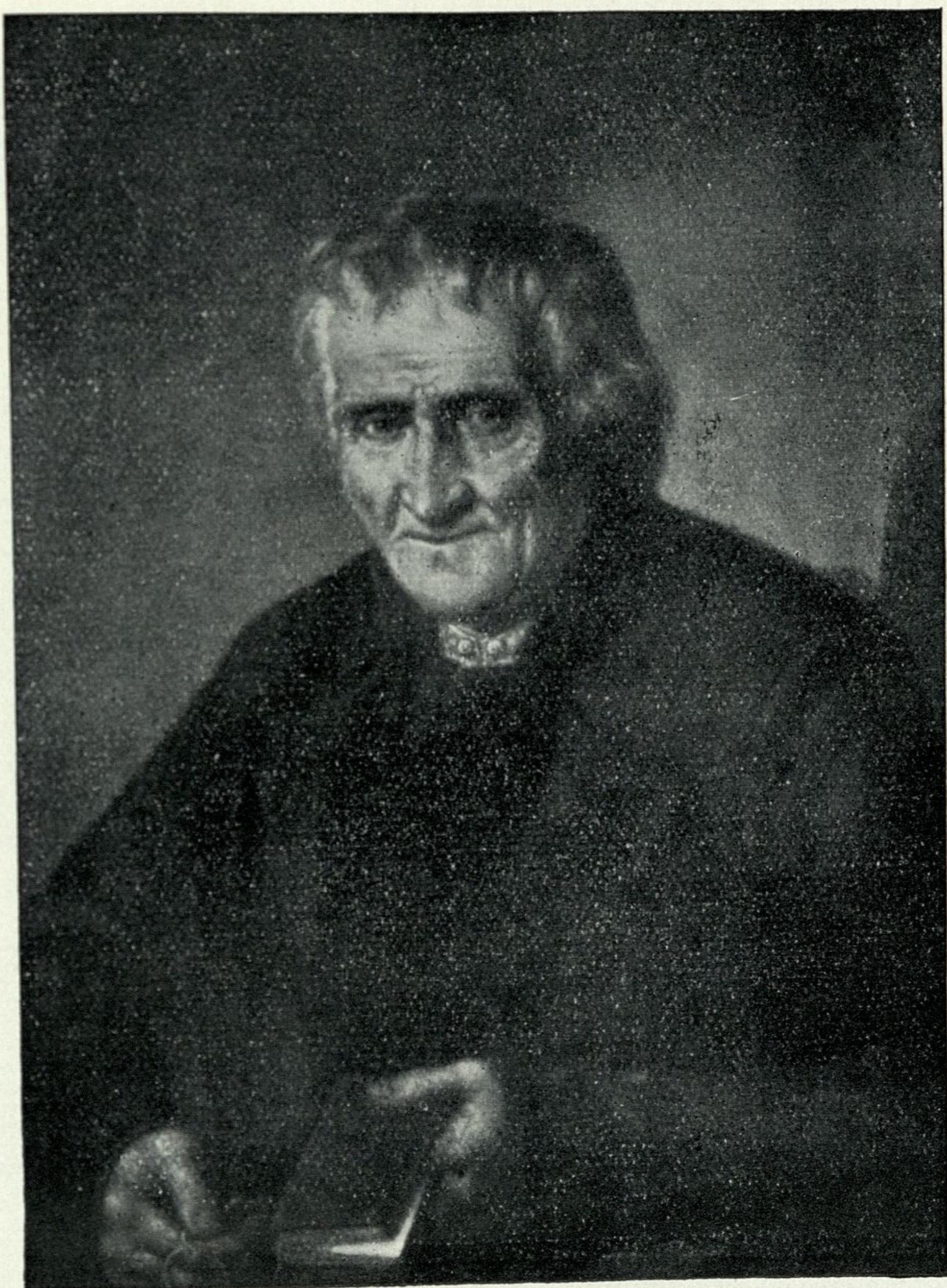
- 273. Drama.

Jožef Egartner: »Družinski portret«.

Anton Hayne: »Kranj«.

Matevž Langus: »Portret g. A. Poklukarja«.

Ivan Wolf: »Madona«.

Anton Karinger: »Lastni portret«.

Janez Šubic: »Carniola«.

Jurij Šubic: »Pred lovom«.

Josip Petkovšek: »Vrnitev«.

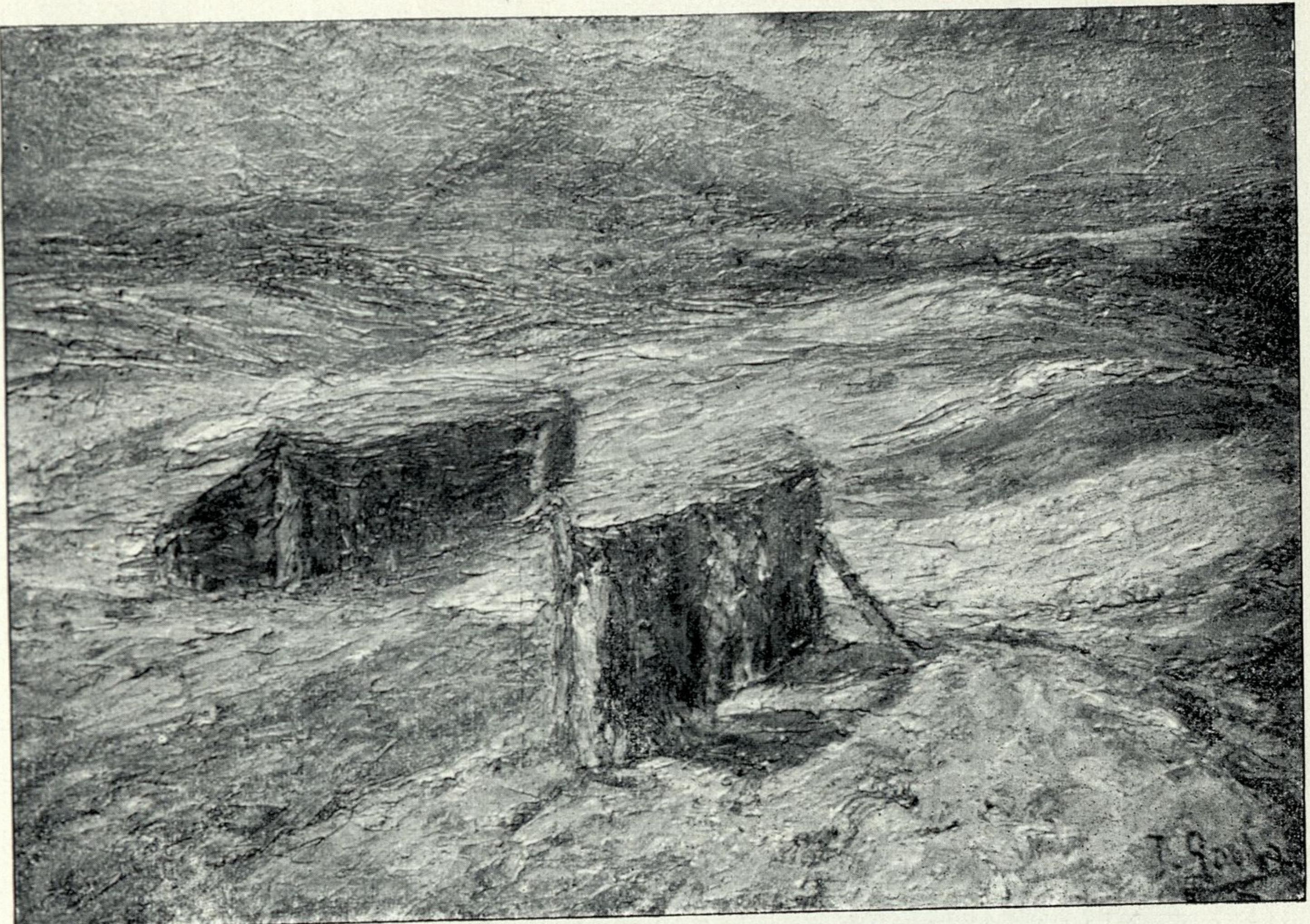
Anton Ažbe: »V haremu«.

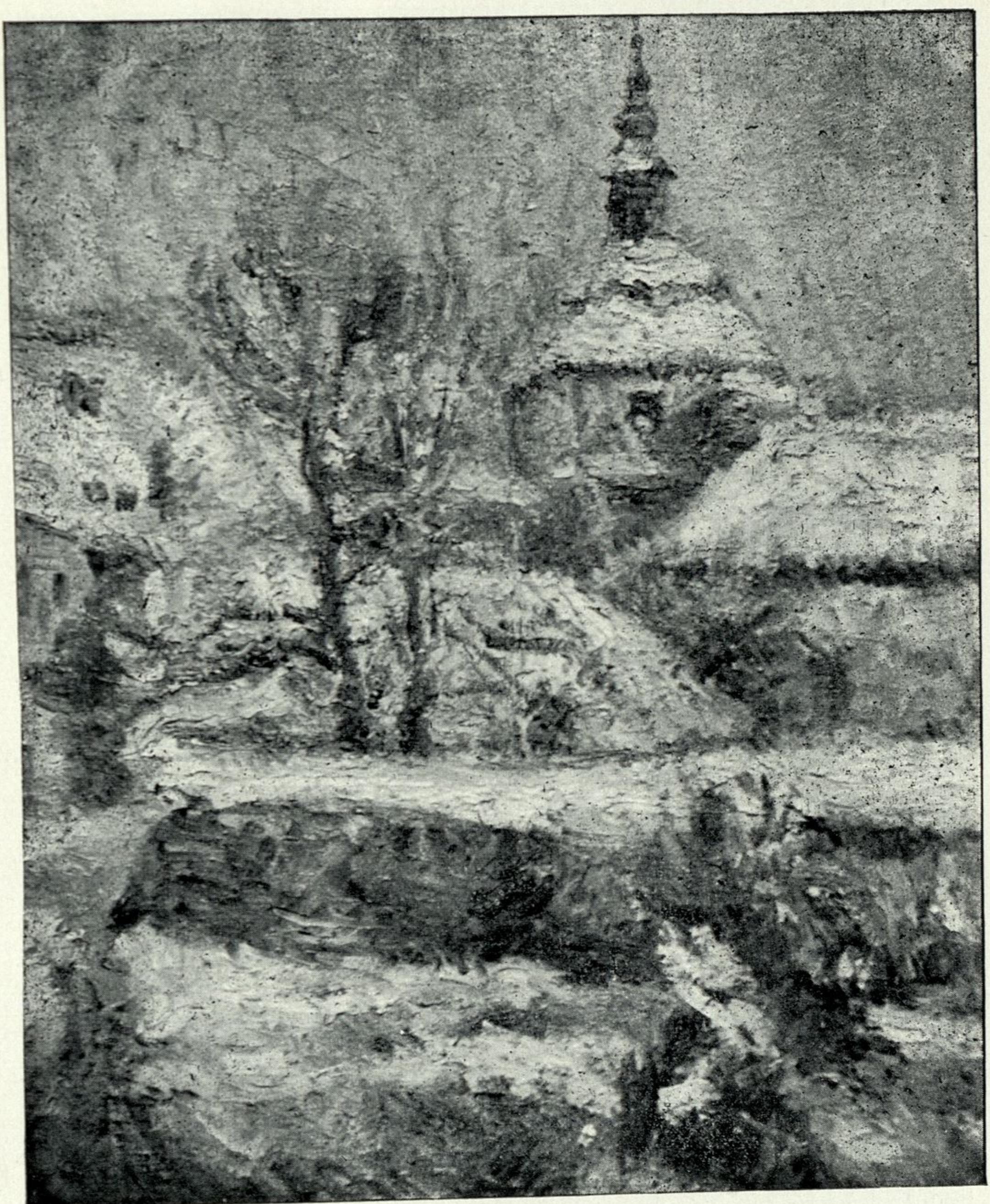
Matija Jama: »Borovci«.

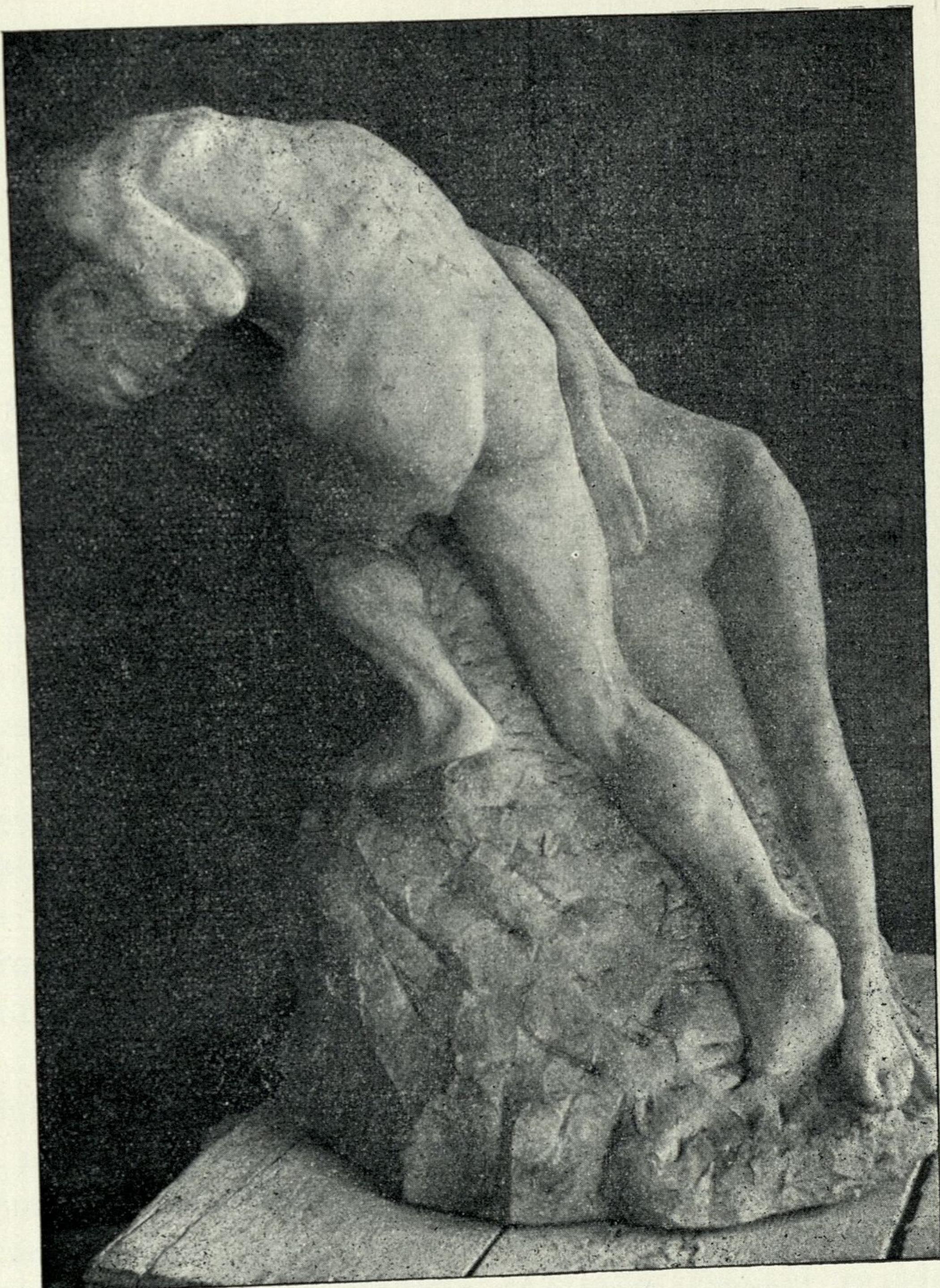
Peter Žmitek: »Povest o cesarju«.

Iz III. razstave. Ivan Grohar: »Gerajte«.

Iz III. razstave. Rihard Jakopič: »Križarska cerkev«.

Iz I. razstave. Fran Berneker: »Žrtve«.

s pomočjo nekaterih reprodukcij pojasniti taka vprašanja. Če hočemo umetnika spoznati, moramo se uglobiti v celotno delo njegovega življenja, vsaj videti moramo njegova najintimnejša in najznačilnejša izvirna dela. Isto je potrebno za razumevanje cele umetniške dobe, kakor sploh tudi za reševanje vsakega umetniškega vprašanja. Razumno in udano motrenje proizvoda je edina pot, ki nas dovede do naravnega spoznanja vseh tistih teorij, radi katerih si belijo učenjaki svoje glave.

Ta misel me je navodila do sklepa, da priredim v svojem paviljonu razstavo retrospektivnega značaja, ki nas naj seznaní z daljšo dobo domačega umetniškega življenja. Kakor je pri nas že običajno, da se mora izvršiti vsako podjetje s silnim naporom, tako tudi vresničenje te misli ni bilo lahko. Večina umotvorov se nahaja v privatni lasti, zato je bilo njih nabiranje združeno z marsikaterimi neprilikami, zlasti ker sta mi delali mlačnost in nemarnost mnogo ovirov. Toliko večjo zaslugo pa imajo oni, ki so me popolnoma nesebično in z veliko unemo podpirali s tem, da so mi ali prepustili svojo umetniško last ali me opozorili na nekatere po deželi razstresene umotvore. Za to si usojam vsem p. n. razstavljavcem izreči na tem mestu svojo najiskrenejšo zahvalo, posebno slavnemu deželnemu odboru oziroma ravnateljstvu deželnega muzeja in slavnemu mestnemu zastopstvu. Dalje se zahvaljujem tudi svojim cenjenim tovarišem, ki so mi pomagali pri napornem delu, v prvi vrsti gospodu P. Žmitku, ki je mojemu podjetju žrtvoval mnogo časa in truda.

Razstava sicer ni popolna; nekatere praznine bi se dale še izpopolniti, vendar pa je mogoče na podlagi razstavljenih umotvorov se seznaniti popolnoma z ono dobo, ktero naj nam razstava predočuje, zlasti pa, ker je mnogo v to dobo spadajočih umotvorov kakor na pr. freske in altarne slike pristopnih vsakemu, proučevanje modernih umetnikov pa s tem olajšačo, da so že znani iz prejšnjih razstav.

Za boljše razumevanje in vpoštevanje razstave so potrebna nekatera razmišljanja splošnega značaja.

Življenje slovenskega naroda se je razvijalo vedno le pod tujim uplivom. Stoletja in stoletja smo morali deliti srečo in nesrečo s svojimi gospodarji. Vsa naša kultura je sezidana na latinskem in germanskem temelju. Ni toraj čuda, da se je tudi upodabljoča umetnost na Slovenskem gibala v istih smerih kakor povsod drugod. Preletela je skoraj enočasno z drugimi evropskimi narodi vse faze od poroda, razcveta, viška, do oslabljenja in popolnega propada.

Zdaj ko stojimo na pragu novega življenja, zdaj ko imamo namen, postaviti lastno poslopje na lastnih tleh, moramo se ozreti brez srda in strahu v preteklost, ogledati si previdno svojo sedanjost in obrniti s skromnostjo svoj pogled v lastno dušo, da si pridobimo moč spoznati v čem obstoji naša sloboda. Šele tedaj, ko smo zmožni zreti resnici brez plašnosti v obliče in naše želje zdjediniti z resničnim življenjem, šele tedaj bomo v stanu doseči svoj cilj. Majhen narod kakor smo mi, ne more tekmovati v gospodarskem oziru z večjimi narodi, zlasti ako mu dežela ne nudi v obilici za to potrebnih sredstev. Edino polje, na katerem bi se mogli Slovenci meriti z vsakim kulturnim narodom, je duševno polje. V vedi in umetnosti se ne gre nikdar za kolikost ljudstva, ampak le za kakovost posameznikov in v tem oziru ni nikakega vzroka, da bi zaostajali za drugimi evropskimi narodi. Zatorej se oklenimo trdno tega prepričanja, ker se isto strinja z dejstvi resničnega življenja. Vsak naj torej gleda z odprtimi očmi v življenje, vedoč, da vsebuje le ono vse tiste bogate vire, iz katerih mora črpati, ako hoče vsestransko razviti svojo osebnost in tako prispevati k razvoju svojega naroda.

Iz zgodovine razvidimo, da je vsak narod imel takrat svojo najbogatejšo kulturo, kadar je iskal svoja sredstva neposredno v življenju in da se je tudi umetnost le takrat najlepše razcvetala, če so njene korenine segale v resnično življenje. To vidimo pri vseh starih narodih, tako na pr. pri Asircih, Egipčanih, Grkih in naposled pri Italijanh.

Mi smo vajeni imenovati čas razcveta italijanske umetnosti, ki je uplivala na razvoj vse evropske umetnosti: renesanca ali preporod antike. To je napačno, ker ukvarjanje z antiko je bila le prikazen postranskega pomena in le gotova doba učenja. V resnici se je začel razcvet italijanske umetnosti takrat, ko so umetniki pokazali hrbet tradiciji in obrabljeni šabloni in se zatekli zopet k naravi. Nova načela, ki so jih Cimabue, N. Pisano, Duccio koncem 13 stoletja slutili in v trajnem boju s starimi umetniškimi predpisi v svojih umotvorih tudi odkrili, so prevzeli Giotto, G. Pisano, Masaccio, Donatello s popolno zavestjo in samostojnostjo in jih zmagovito uveljavili. Tako se je umetniška individualnost preborila, dokler ni dosegla v Leonardu, Michelangelu in Corregiu najvišjo in najsijajnejšo zmago. Odslej umetnost ni več praznovala takih velikih zmag, vendar pa se še ne more govoriti o propadu, ker so jo Tizian, Tintoretto in drugi vzdržavali še na višini ter jo še celo v marsikaterem oziru obogateli. V drugih narodih se je vršil in sicer večjidel pod uplivom italijanske umetnosti podoben proces.

Doseženi so bili zdaj vsi cilji, ki si jih je postavila ta slavna umetniška doba; vse možnosti te dobe so bile do skrajnosti izkoriščene. Delo je končano; polagoma se nagne umetniška pot proti propadu. Hiperkultivirano vživanje pretrga vse zveze z naivnim in izvirnim in za to silnim pojmovanjem življenja. To se kaže posebno občutno v umetnosti. Veselje nad umotvorom in njegovo intenzivno vživanje zamoreta še za nekaj časa varati čez duševni bankerot oslabljenega plemena. Nastajajo še umotvori, ki pa nimajo svojega izvira v naravi ampak v umetnosti slavne preteklosti. Naposled opešajo še te duševne moči, oblika izgubi popolnoma svojo vsebino in preide konečno v šablon. To dobo imenujemo baroko. Vedno globokeje in vedno hitreje gre umetnost proti svojemu propadu, kterege tudi dražestna doba rokoka ne more zadržati.

Proti koncu 18. stoletja prešine ves olikani svet gnuš nad razuzdanostjo baroka, ker zavedel se je praznote v življenju kakor v umetnosti. Nove ideje ki jih je evropa takrat prevzela iz Francije, začele so se tudi v umetnosti razodevati. Razkošno življenje se je moralno umakniti strožjemu naziranju. Francoski enciklopedisti, kterih nauki so bili povsod z navdušenjem vsprejeti, učili so sicer povratek k naravi, ali čas je bil preslaboten, da bi mogel iti pot, ki je bila že od stoletjev zasuta: moral se je zateči k zgodovinskimi vzori. Ta potreba je rodila klasicizem, tako v življenju kakor tudi v umetnosti in pozneje, ko se je vzbudilo zopet hrepenenje po mehkejšem čustvovanju in njegovem izražanju — romantizem. Kakor si je poiskal klasicizem svoje vzore pri Grkih, zatekel se je romantizem k renesanci in preletel vse njene pojave, kakor preleti umirajoči v duhu še énkrat vse faze svojega življenja, predno za večno izdihne. Pa ravno tako, kakor zadnje vsplamenenje duha ne more vrniti umirajočemu življenju, tako tudi te struje niso bile zmožne oživeti umetnost k novemu razcvetu, ker njih korenine niso segale v življenje, in ker so bili zastopniki teh struj preslabotni se povspeti višje kakor samo do nekakega estetičnega hrepenenja. Edino svetlišče tega časa je biedermeierstvo, to je tisti zlati čas naših dedov, ki nam dihti nasproti kakor nežna bajka. Na preprostem temelju postavljeni nas bi zamoglo dovesti zopet k naravnemu žitju in s tem k zdravemu pojmovanju človeškega življenja, ako bi tehnične iznajdbe 19. stoletja ne treščile v počasni razvoj in izmagnile ves svet iz svojega tira.

V zgoraj opisano žalostno dobo pade umetniško delovanje starejših umetnikov naše razstave. Tudi slovenski umetnosti tega časa je vtisnen pečat propalosti. Tudi ona je žela kar so predniki sejali. Malo je zrna in še to je

prepojeno s tujim sokom. Vse struje so tu zastopane: slabotnost umirajočega baroka se križa s klasicizmom, čutijo se sledovi rokoka, med tem ko sili mimo biedermeierstva romantizem v vspredje.

Najstarejše delo te razstave je J. Egartnerjev „družinski portret“. Vsa skromnost življenskega naziranja biedermeierstva se zrcali v tej preprosti sličici. Plaho se umetnik bliža materi naravi, manjka pa mu moči zreti slobodno v njeno veličastno lice. Sličica upliva izredno prijetno in ljubezljivo, kakor jecljanje otroka. Sicer je Egartner slikal večji del svete podobe pod popolnim uplivom propalega baroka, ki pa nimajo toliko umetniške vrednosti, da bi spadale v to razstavo. Kar se je v tem času še činilo je izvzemši A. Haynejevih pokrajinskih slik za umetnost brez pomena.

Razumljivo je toraj, da je umetniški nastop M. Langusa močno učinkoval. Langus je bil najbolj iskani slikar svojega časa. Vstvaril je veliko množico svetih podob, deloma freske, deloma altarne slike, imel pa je tudi mnogo portretnih naročil. Pa njegova umetnost ne presega mej, ki so bile začrtane tedajni umetnosti. Njegovim freskam so vtisnjeni vsi znaki mrtvega baroka. Pod prisiljeno monumentalnostjo se skriva duševna onemoglost. Pojmovanje je običajno, risba surova, barve puste. Nekoliko ugodnejše učinkujejo nekatere njegovih altarnih slik, ali zaman iščemo v njih duha, ki bi jim vtisnil znak svete podobe. Portreta sicer tudi ne prevladuje — in vendar ravno iz nekaterih portretov sili nekaj na dan; zdi se nam, kakor da bi umetnika prešinilo nekako hrepenenje — ali morda kak spomin? Ali je sanjala njegova duša njemu nezavedno svežo trpkost domačih gora in nepotrto krepkost njegovega naroda? Ko gledamo v rezko podobo starega Poklukarja nam je, kakor bi jo obdala nežna glorijska in neka miloba nas obide. To je njegova sveta podoba.

Langus je imel več posnemalcev, učencev in učenk, izmed katerih pa ni bil nobeden zmožen začrtati umetnosti nova pota. Blodili so brez umetniških ciljev od ene struje do druge. V njih delih straši še vedno baroko (A. Bizjak), tudi spomin na rokokovo še ni izginil, opaža se zlasti na risbah J. Gosarja; klasicizem se razodeva v risbi H. Langusove „Sv. Cecilija“, čim so portreti M. J. Strusove najsirovejše posnemanje mojstra Langusa. Naivno pojmovanje biedermeierstva se opaža v delih kiparja F. Zajca. Drugačen je M. Stroj. Pod uplivom biedermeierstva je ustvarjal z rafiniranim okusom elegantne feministične portrete, iz katerih nam žalostno sije gizdalinstvo njegove umetnosti. Še mnogo domačih imen nam je ohranjenih iz teh časov in to nam dokazuje, da je bila takrat potrebščina po umotvorih jako velika. Malo

pa jih je prestopilo mejo rokodelstva, kajti umetniško pojmovanje je bilo tačas na nizki stopnji, zato so bile tudi umetniške zahteve prav skromne. Naročevalci so se večinoma zadovoljili s povsem rokodelsko izvršenimi izdelki. Na izvirnost ali kako duševno vsebino umotvora se ni polagalo mnogo važnosti. Za domače potrebe so v splošnem zadostovali portreti s približno podobnostjo, kopije gorskih pokrajin in svetih podobic; za javna poslopja, posebno cerkve pa so izpolnjevale svoj namen zopet kopije in če tudi slabejše vrste. Tako so živeli umetniki in občinstvo v najlepši slogi in nobena disharmonija ni motila te prijazne idile. — Zdaj je drugače! Sicer — umetniške zahteve občinstva se niso zvišale, spremenile so se samo v toliko, da domačih umetniških potrebščin zdaj v splošnem ne krijemo več z ročnimi deli, ampak s fotografijami in s cenimi, navadno zelo neokusnimi barvenimi tiski, — le umetnike je prešinil drugačen duh. Pa to le mimogrede. Toraj naročil je bilo takrat dosti, celo toliko, da so se vsled tega naseljevali v Ljubljani umetniki iz tujih krajev. Kurz pl. Goldenstein pripravil je iz Solnograda z neko gledališko družbo. Ostal je tu, ker so se mu zdele razmere prav ugodne. Bil je dekoracijski slikar, kar je ostal tudi skoraj v vseh svojih slikah. Kasneje se je naselil v Ljubljani P. P. Künl iz Češke, precej spreten slikar, ki pa ni vstvaril kaj mnogo izvirnega. Naslikal je več altarnih podob, bandercev in pokvaril s svojim restavriranjem nekaj starejših slik. Med njegove boljše slike spada „Angeljevo oznanenje“ (št. 153), ne morem pa jamčiti za izvirnost tega dela.

Kakor jasna zvezda sije v to mračno noč čisto ime Janeza Wolfa. Prišel je iz onih slavnih krajev, kjer so pred stoletji kraljevali: Tizian, Tintoretto, Veronese, iz krajev, kjer so sanjali romantiki z vernim srcem o preporodu umetnosti. Navdahnjen z enakimi idejami prišel je z radostnim srcem v domovino, ne da bi si tu iskal denarnih virov s svojo umetnostjo — to bi se mu bilo drugod bolje posrečilo — ampak, da bi razlil med svoj narod vse lepote, s katerimi je bila prenapolnjena njegova duša. V njegovih žilah se ni pretakala kri, napojena s trpljenjem sužnjega naroda, njegove oči niso gledale ran, ki jih zadaja brat bratu, njegov duh ni spoznal hinavstva, bojazni in laži, ki so objele njegov narod, kakor težke sanje. V globočine svoje notranjosti obračal je pogled, in v širokih svetopisemskih kompozicijah razlagal nam je zgodbe svoje bogate duše. Z vneseno fantazijo ubiral je rahle strune svojega srca in opeval lepoto skritega, tajnostnega sveta. Pa njegov narod je šel mimo njega, kajti duh ošabnosti ga je prevzel, začel se je namreč zavedati,

in z ljubeznijo in občudovanjem se je zagledal v svojo neznatnost, ne meneč se za njega, ki je prišel v domovino, da jo obdari z vso lepoto svoje duše. V njegovem žalostnem obrazu berem tiko zgodbo tega trpljenja; njegove pohlevne oči mi razodevajo vse veliko gorje, v ktero se je zagrnila njegova duša. In ko je zazrl oduren obraz resničnosti, omahnila mu je roka, ker njegova umetnost ni bila življena z vročim sokom življenja, ampak hrepenenje je bila in sanje iz minilih slavnih časov. Usmiljena smrt mu je raztrgala s hitro roko spone, v ktere je bilo okovano njegovo otožno življenje.

Kako je narod častil umetnikov spomin, priča spaka sloneča ob steni, ktero je pred leti kinčala ena izmed najlepših Wolfovih fresk.

Wolfov sodobnik in priatelj A. Karinger ni imel smisla za ideelni svet svojega prijatelja. Njegova umetnost se je gibala v drugačnih smerih. Obsežne, umišljive kompozicije niso bile njegova stroka. Z izbranim okusom iskal si je svoje motive v neposredni okolici ter jih nam podal s preprosto eleganco. Od narave obdarjen z izvenredno finim občutkom za barveno lepoto izpolnjeval je ta svoj dar s proučevanjem starih mojstrov. Voljno se je udal njihovemu uplivu, kajti prelepi so umotvori Rembrandtovi, predelikatne barve francoskih mojstrov 18. stoletja, da bi se mogel ločiti od njih. Slavne postave prošlih stoletij so mu zapirale prosti izgled v naravo in tako je postal tudi on romantik — romantik barve.

Dolg sprevod kulturnih delavcev iz dobe romantizma se premiče mimo nas in se izgublja v pozabnost. Le tu in tam se še loči kaka značilnejša osebnost iz te enoličnosti. Njih imena so: M. Pernhart, F. Globočnik, J. Jurčič, J. Tavčar, Ed. pl. Wolff, I. Franke, Janez Šubic.

M. Pernhart je poleg A. Karingerja najboljši pokrajinar te dobe. Njegove slike se odlikujejo po ednotnosti tona in ubranosti barv. Tudi J. Tavčar je v svojih boljših dneh naslikal marsiktero čedno pokrajino, pa njegov talent je bil kmalu uničen vsled nezgodnosti domačih razmer. J. Jurčič je domovino ostavil. F. Globočnik je pustil delo svojega življenja v tujini, domovina ni imela kaj drugega za njega kot učno mesto na svoji realki. Njegov naslednik na istem zavodu je bil I. Franke, fino obdarjena umetniška narava, katere dela so dajala najlepše upanje za bodočnost. Žal, to upanje se ni vresničilo; umetnik je zdaj star mož, ki je svoj čopič že zdavno položil iz rok. Tudi njemu kakor njegovemu predniku ni zaledel domači zrak in vprašanje je, če bi produktivni E. pl. Wolff vstvaril množico, deloma jako solidnih umotvorov, ako bi bil mesto profesor v Trstu profesor v Ljubljani.

Zdi se, kakor da bi bil imel slovenski narod tem manj prostora za svoje umetnike, čim bolj je napredoval v svojem samostojnem razvoju — čudna prikazen, ki nam jo morda enkrat pojasni filozofija zgodovine, ktera pa je zadostovala, da so nekteri J. Wolfovi učenci utekli domovini.

J. Wolfov najstarejši učenec in najzvestejši pristaš je Janez Šubic. Tudi njegov svet je svet fantazije. In čeravno opazuje razne prikazni v naravi in ga tudi najpreprostejši predmet izpodbada k izpopolnjevanju svojega znanja, mu vendar ni dano se preriti do samostojnega pojmovanja narave — v svojih slikah ostane vedno romantik. Njegovi sujeti so: alegorije, heroični prizori, fantazije in nabožne podobe. Pozneje, ko se je mnogo ozrl po svetu in spoznal različne načine umetniškega izražanja, pridobil si je mnogo tehničnega znanja; največ pa se je učil pri Makartu, čigar umetnost je bila tudi odločilnega upliva za njegov konečni razvoj, kar se vidi zlasti v njegovih manjših slikah. Vendar pa diha iz njegovih boljših podob še vedno Wolfov duh; sledil je zvesto do smrti načelom starega orla, kterege pa v njegovem visokem poletu ni mogel doseči.

Umetniško delo njegovega življenja ni zaključeno, in ne vemo kako bi se bila njegova umetnost še razvila, če bi ga ne prenaglila smrt v njegovem najmarljivejšem delovanju. Umrl je na Nemškem, kjer se je bil v Kaiserslauternu vdomačil.

Umetnost njegovega mlajšega brata Jurija razvijala se je na drugačen način, kar je posledica njegovega od Janeza razlikujučega se značaja, v prvi vrsti pa njegovega bivanja v Parizu, kjer so se ravno ob tem času pripravliali veliki umetniški prevratki, merodajni za celo umetnost našega stoletja. V njegovih nabožnih podobah se sicer opaža še vedno način Wolfovega proizvajanja, vsa druga njegova dela pa stoje v znamenju različnih oficielnih Pariških struj. Slikal je z veliko spretnostjo, včasih z virtuoznostjo dekorativne podobe, — tudi njegovi portreti so večji del dekoracije, ukvarjal se je tu in tam z ilustracijami, z nekaterimi manjšimi slikami pa je prispeval tudi on svoj delež, da so se odprla naturalizmu duri salona. Tudi on je umrl v najlepši možki dobi in to je škoda, ker imel je podati še mnogo lepega, sicer ne svojemu narodu, ampak tujini, ki mu je postala druga lepša domovina.

Ob tistem času, ko je žel Jurij Šubic v Parizu svoje uspehe, umiral je tam mlad, nadepolen slikar. Ime mu je J. Petkovšek. Vedoč, da so šteti dnevi njegovega življenja, zagnal se je s strastnim poželenjem v vrtinec umetnosti.

Njegove napoldovršene, rezke genreske podobe pričajo o silnem hotenju, in slutimo, da smo v njem zgubili velikega, nenavadnega umetnika.

Najmlajši J. Wolfov učenec, ki si je tudi iskal srečo v tujini, je A. Ažbe. Če tudi navidezno najbolj oddaljen od umetnosti svojega mojstra nosil je vendar njegov ideal lepote zvesto v svoji duši. Od narave obdarjen z izvenrednim estetičnim čutom, iskal je v svoji umetnosti vedno le zadoščenje tega čuta. In ko ga je tok novih idej zavlekel v nove tire, se ni nikdar brezpogojno in neposredno udal razmotrivanju narave in življenja; njegov od tradicije življeni estetični čut mu je branil hoditi skrivnostna in včasih prav trda pota, ki vodijo do večne lepote. Njegovo oko ni moglo prodreti v globočine človeškega življenja, ampak oprijelo se je le njegove površine, — ostal je oboževalec umotvora in njegove lepote. Naslajal se je na okusnih potezah čopiča, na elegantni pozzi modela, na zaokroženi kompoziciji, na materiji barve; bil je toraj bolj čuteč in vživajoč estetik — umetniški gourmet, — kakor pa samostojno ustvarjajoč umetnik. Radi tega je bil svojim učencem rojakom sicer dober učitelj, ki jim je mogel razodeti marsikatere fine se rokodelstva, ljub prijatelj, — v deželo njihovega hrepenenja jih pa ni mogel popeljati. Prisojeno jim je bilo, da imajo sami najti pot v njo.

Ažbe se je domovini popolnoma odtujil in še le po njegovih učencih je bilo zanešeno njegovo ime med slovenski narod. Kakor brata Šubica končal je tudi on predno je dovršil delo svojega življenja.

Omeniti nam je še dveh Wolfovih učencev, ki se pa nista upala v tujino in raje ubogala nemški pregovor: „Ostani doma in preživljaj se pošteno“! Ta dva sta L. Grilc in S. Ogrin. Tudi ona sta morda nekdaj stremila po najvišjem, morda sta tudi stezala svoje roke po zvezdah. — L. Grilc je mrtev. Preživljal se je pošteno s tem, da je slikal portrete po fotografijah in kopiral Führichov križev pot za razne cerkve. S. Ogrin je še med živimi in on sam bo najbolje vedel, kako se je prilegel njegovi umetnosti domači zrak.

Tako se konča za slovenski narod umetnost 19. stoletja! Kaj prinese prihodnjost? — kdo ve?

R. JAKOPIČ.

NOTICE

ca. 1860

100000

MODNI SALON

OZMEC & VIČIČ
LJUBLJANA

■ Šelenburgova ulica 4 ■

priporoča svojo veliko zalogu ■

■ krasnih dunajskih in pariških
modelov, dekliških in otroških ■
klobukov, športnih kap ter vseh
v to stroko spadajočih predmetov.

■ ■ ■

Žalni klobuki
vedno
v zalogi.

Popravila se
vrše točno
in ceno.

:: Priporočljivi preparati ::

: c. in kr. dvornega založnika in papeževega :
dvornega založnika

==== lekarnarja ====

G. PICCOLI

V LJUBLJANI, Dunajska cesta.

— — —

Železnato vino krepi slabotne, malokrvne in nervozne osebe.
Polliterska steklenica K 2.—, 4 steklenice franko
zaboj in poštnina K 8·40.

Želodčna tinktura krepi želodec, pospešuje prebavljanje in od-
prtje telesa. Steklenica 20 vin.

Antirrheumon preizkušeno zdravilo za revmatične bolezni. Stek-
lenica 50 vin. in 1 K.

Salmijakove pastile lajšajo hripavost in kašelj, mehčajo slez.
Škatljica 20 vin., 11 škatlic K 2.—.

Malinov sirup izvrsten, naraven pridelek, v steklenicah, kilogram
po K 1·50, v sodih po K 1·10.

===== Naročbe točno proti povzetju. =====

P. n.

Opozarjava na lastno izdelovalnico oljnatih barv, lakov, firnežev in steklarskega kleja. — Velika zaloga kemičnih in rudniških barv, barve za umetnike. Vse potrebsčine za slikarje in pleskarje. Velika zaloga vsakovrstnih čopičev. Strojno olje za vse vrste strojev. Olje proti prahu, karbolinej, mavec itd.

Nadejava se, da bodo cenj. gg. odjemalci to že res potrebno domače podjetje tudi po možnosti podpirali in zagotavljava najnižje cene in najboljšo postrežbo.

Priporočava se najtoplje za blagohtno zaupanje in prijazna naročila in beleživa z najodličnejšim spoštovanjem

Premrl & Jančar

Ljubljana

Dunajska cesta št. 20.

Na debelo!

Na drobno!

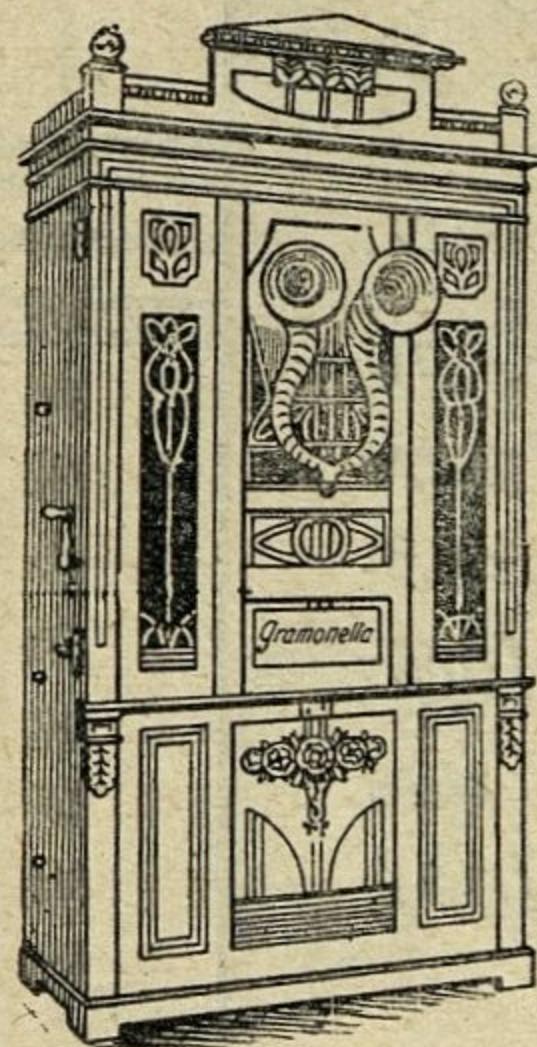
Najnovejše in fine gramofone

kakor tudi druge vsakovrstne **mehanične godbene stroje, gramofonske plošče, šivanke** itd. se dobe edino le v

godbenem ateljeju

A. Rasberger, Ljubljana

Sodna ulica št. 5.

Vabim vsakogar, kdor se zanima in želi kupiti gramofon naj, predno kipi, ogleda mojo zalogu.

Prodajam tudi na majhne obroke.

Popravila vseh vrst godbenih strojev in gramofonov, tudi starih sistemov, se izvršujejo natančno in ceno.

ALEKSANDER GÖTZL

PODOBAR IN POZLATAR

PRIPOROČA SL. OBČINSTVU SVOJO
BOGATO ZALOGO VSAKOVRSTNIH
OKVIRJEV NAJNOVEJŠE OBLIKE

:: **ZMERNE CENE** ::

▽ ▽ ▽

Matej Oblak

Ljubljana, Kongresni trg 6.

Velika zaloga
domačih in tovarniških
čevljev.

Naročila po meri se izvršujejo
točno in solidno v lastni delavnici.

Predno se odločite kupiti pisalni stroj
zahtevajte cenik in razkazovanje

„UNDERWOOD“

pisalnega stroja, ki je priznano
najboljši. Nebroj sijajnih priznanj!

„STANDARD FOLDING“

pisalni stroj iz aluminija,
tehta samo $2 \frac{1}{2}$ kg

pripraven za potovanje in pisarno.

Ima vedno v zalogi

J. PERKO, LJUBLJANA

: UMETNINE :

: MUZIKALIJE :

L. SCHWENTNER

LJUBLJANA : PREŠERNOVA UL. 3

PRIPOROČA SVOJO IZBRANO ZALOGO SLIK V
MOJSTRSKO IZVRŠENIH UMETNIŠKIH REPRO-
DUKCIJAH, TER IZDELKE MODERNEGA UMET-
NEGA OBRTA IZ BRONA IN DRUGIH SNOVI

: KNJIGARNA :

ZALOŽNIŠTVO

Izprašani optik
in strokovnjak

R. JURMAN

Ljubljana, Šelenburgova ulica

Očala in ščipalniki
izključno po znanstvenih in zdrav-
niških predpisih.

Velika izber perspektivov
za gledališča, vojaštvo, mornarico.

Barometer in termometer
za znanstveno in splošno uporabo.

S. Strmoli

priporoča slavnemu občinstvu svoj

brijski salon

— poleg čevljarskega mostu —

v Ljubljani, Pod Trančo I.

Popolna zaloga lasnih izdelkov,
zlasti lasne vpletke in podlage.
Materjala za maskiranje: brade,
lasulje, šminke itd. na izbiro.

Vse po zmernih cenah!

Postrežba točna!

Vsakovrstno perilo,
razno modno blago,
damske čepice i. t. d.

se kupi najceneje pri tvrdki

O. Jezeršek

(prej K. Recknagel)

na Mestnem trgu 24.

Velika zaloga nagrobnih
vencev in trakov.

H. SUTTNER

: LJUBLJANA :

Lastna tovarna v Švici.

Tovarniška znamka

„IKO“

„IKO“

Največja zaloga ur, juvelov
in kina srebrnih oprav.

Vse po najnižjih cenah!

Ceniki zastonji! Postrežba točna!

Alojzij Vodnik kamnosek v Ljubljani

Kolodvorska ulica 32.

Prva kranjska industrija za obdelovanje granita, sijenita, labradorja, itd. z električno silo.

Mramornata stavbena dela. Plošče za pohištva. Splošni kamnarski proizvodi. Lastni kamenolomi apnenca.

Nagrobeni spomeniki.

Kavarna - Evropa -

: (popolnoma prenovljena) :

Ljubljana - Dunajska cesta

postajališče elektr. železnice

Na razpolago vsi slovenski, mnogo slovanskih, nemških in francoskih časopisov, revij. Umetniški časopisi.

! Najnovejši biljardi !

Za obilen poset se priporoča kavarnar
A. Tonejc.

! Postrežba točna in cena !

JOS. ŠKERLJ : LJUBLJANA ŠPEDICIJSKO PODJETJE : BAVARSKI DVOR

USTANOVLJENO LETA 1908

.. Član dunajskih in berolinskih prevoznikov pohištva ..
Sprejema vse v špedicijo spadajoče prevoznine iz vseh in v vse kraje po najnižjih tarifih .. Prevaža pohištvo v novih, patentovanih pohištvenih vozeh na vse kraje, tudi v inozemstvo .. Sprejema na zalogo razno blago, pohištvo itd. Krasna, suha, čista skladišča so na razpolago .. Nabiralni promet Dunaj - Ljubljana in obratno zastopan v vseh večjih mestih .. Moj zastopnik na Dunaju je **Karl Lawi**, Dunaj I,
Schulhof 6 ..

NARODNA KAVARNA

Ljubljana (prenovljena in razširjena) Dvorni trg

se priporoča slavnemu občinstvu za obilen poset.

Mnogoštevilni časopisi, revije in izvrstni novi biljardi na razpolago.

Shajališče Slovencev !

Z odličnim spoštovanjem Fr. Krapeš, kavarnar.

Alfonz Breznik

c. kr. zapriseženi izvedenec in učitelj ‚Glasbene Matice‘.

Najstarejša in največja domača tvrdka z vsemi glasbili, strunami in tudi z muzikalijami.

Najraznovrstnejša izbira in posjevalnica klavirjev in harmonijev.

Zavod za uglaševanje in popravljanje klavirjev in vseh glasbil.

Zastopnik vseh dvornih in komornih tvrdk.

Ljubljana - Kongresni trg 13.

Izvrstna prilika za potovanje v

AMERIKO

je in ostane preko Hamburga z novimi parniki VELIKANI: Evropa 30.000, Kaiserin Auguste Victoria 25.000, Amerika 24.000, President Grant 20.000, President Lincoln 20.000, Cleveland 20.000 in Cincinnati 20.000 ton.

Z novimi parniki VELIKANI je treba upoštevati varnost in mirno vožnjo.

Brezplačna pojasnila daje zastopnik

FR. SEUNIG, LJUBLJANA

Kolodvorska ulica št. 28.

Solidne cene. Ustanovljeno 1883. Kulantna postrežba.

ANTON REISNER

Ljubljana, Resljeva cesta 7

največji in najstarejši

zavod za uniformiranje na Kranjskem

c. in kr. polkovni krojač pešpolka št. 27, zlagatelj
zvez c. kr. drž. uradnikov, imejitelj velike ziate sve-
tinje z diplomo III. dunajske modne razstave 1904 itd,

se priporoča novo vstopivšim **gospodom eno-
letnim prostovoljcem** vsake vrste za izgote-
vitev **mentur**, kakor tudi **popolno adjusti-
ranje**, brezhibno in natančno po predpisih.

Na podlagi dolgoletne prakse sem v prijetnem položaju,
da dobavim na tem polju najboljše in najpriležnejše.

Istodobno se priporočam **gospodom zasebnim
odjemalcem** za prihodnjo jesensko in zimsko
sezono. Vsled trgovinskih zvez z inozemstvom imam
vedno veliko zalogo pristno **angleškega sukna**
in morem torej tudi v tem oziru najbolje postreči.

Izvršujem umevno tudi vsa druga v mojo stroko spa-
dajoča dela najvestneje in solidno, tako n. pr. **talarje**
za gg. sodnike in č. duhovščino.

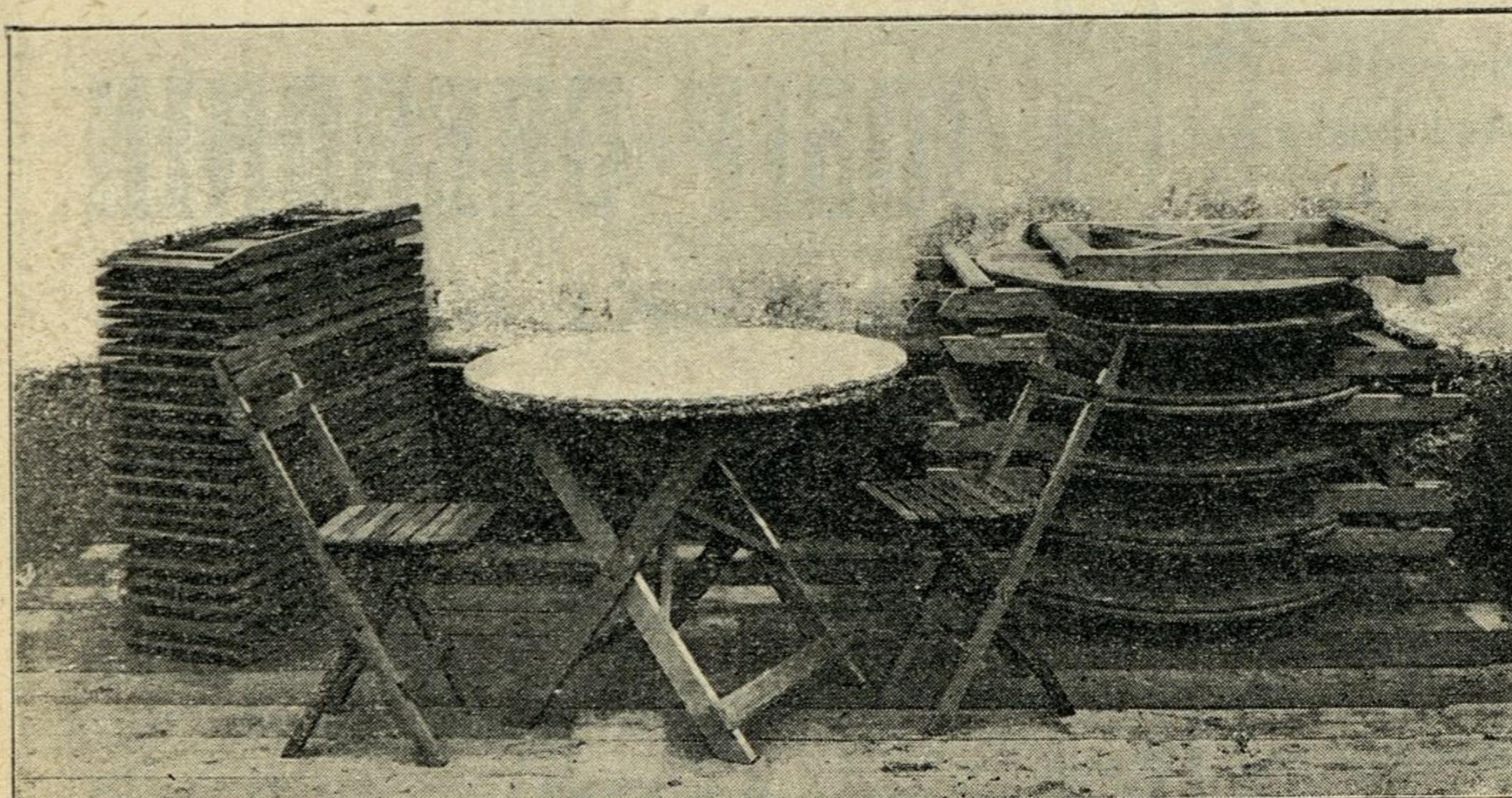
TOVARNA SALAM IN
PARNO IZDELovanje
KRANJSKIH KLOBAS

J. BUZZOLINI
: LJUBLJANA :

DELIKATESNA TRGOVINA
: TELEFON ŠT. 138 :

Novo! 90 % manj prostora potrebujejo patentovane **Novo!**
„Kolumbus“ skladne mize in skladni stoli,
ki jih izdeluje in zalaga parna tovarna lesnih izdelkov

FR. BURGER v SPODNJI ŠIŠKI.

Za te skladne stole in skladne
mize se potrebuje 90 % manj
prostora kot za navadne. Nanje
ne vpliva vreme in vlažnost
prav nič, ker niso zlepljeni,
marveč zvezani z vijaki in za-
kovčki. Tudi jim lahko vsak
sam zameni posamezne dele, ne
da bi za to potreboval mizarja.

Te patentovane „KOLUMBUS“
skladne mize in skladne stole,
lesene kakor tudi železne, pri-
poročam zaradi njih praktičnosti
in trpežnosti, da si jih nabavi
vsak restavrater in gostilničar,
pa tudi vsaka družina, kajti
posebno pripravni so za pre-
seljevanje in prevažanje.

Bogoslav Kalaš

Ljubljana, hotel ,pri Maliču'

Slavnemu občinstvu vljudno nazznam, da imam vsak dan obilo svežega in okusnega peciva in vse v to stroko spadajoče stvari po najnižjih cenah na razpolago. Ob sezoni vse vrste **sladoled**.

Velika zaloga
bonbonov in čokolad.

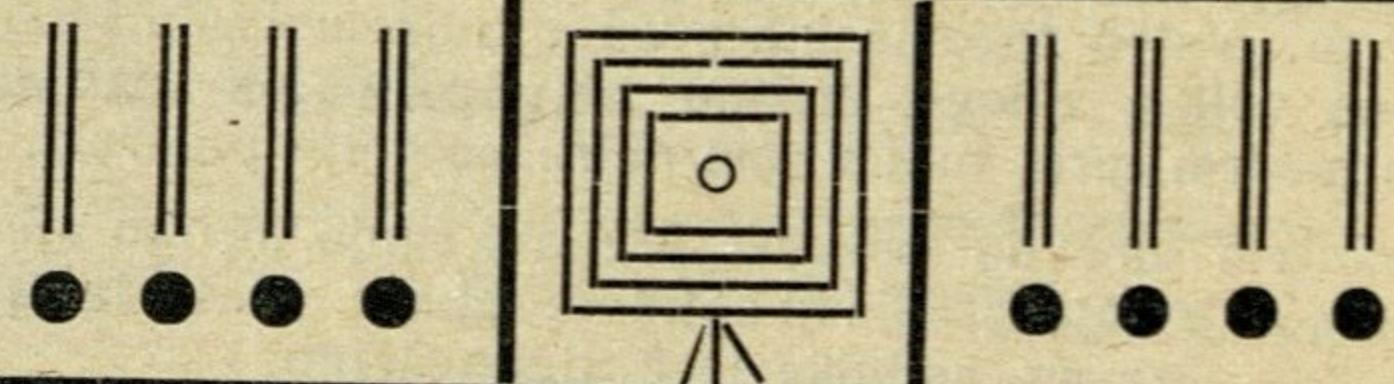
Vsa tukajšna in zunanja naročila
se izvršujejo vestno in hitro.

Prva kranjska drogerija,
- parfumerija itd. itd. -

Anton Kanc

Ljubljana, Židovska ul. 1

- Fotomanufakturija -

: Optični zavod :

JOS. PH. GOLDSTEIN

LJUBLJANA : POD TRANČO 1

Bogata zaloga **opernih
kukal**, Penta prizma bi-
nokljev, daljnogledov,
očal, **ščipalnikov** vseh vrst.
od 2 K naprej do 40 K v zlatu,
termometrov in **mere za
alkoholne pijače**, ter drugih
v to stroko spadajočih predmetov.

Popravila se točno in ceno izvrše.

Zaloga fotografičnih predmetov in k
:: temu spadajočih predmetov. ::

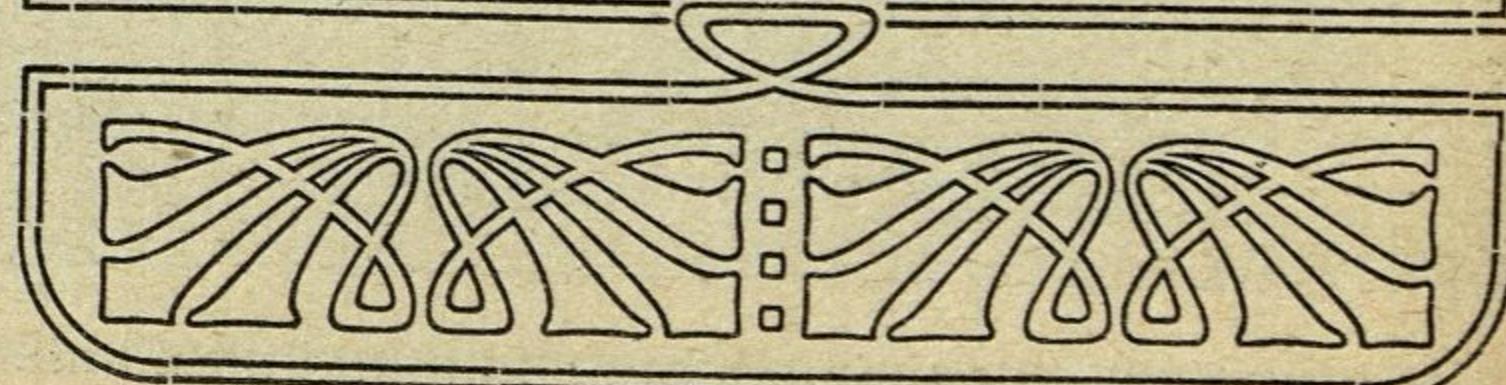
Vljudno se priporoča velecenjenim
: damam :

JOSIP GREGORIN

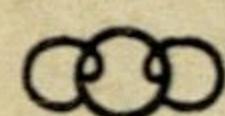
DAMSKI KROJAČ

DUNAJSKA CESTA 6/I. n.

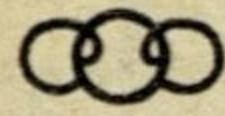
:: LJUBLJANA ::

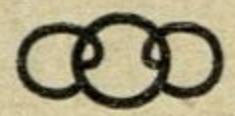
J. BLASNIKA NASL.

--- TISKARNA IN STEREOTIPIJA ---
- KAMENOTISKARNA IN LITOGRAFIJA -

IZVRŠUJE VSA TISKARSKA IN LITOGRAFIJSKA
DELA PO NIZKI CENI IN V NAJKRAJŠEM ČASU

LJUBLJANA - BREG 12 - TELEFON ŠT. 179

Ljubljana

Kongresni trg

RIHARD DRISCHEL

Knjigotržnica.

Prodaja umetnin in muzikalij. Antikvarijat.

V zalogi vedno velikanska izbira zbranih del iz vseh polj literature;
preskrbi nove in stare knjige najhitreje in pod najugodnejšimi pogoji.

Velika zaloga umetniških časopisov in slik v okvirjih.

Vedno v zalogi: Editionen Peters, Litolff, Steinräber, Universal
: Edition. : **Šole** za vse inštrumente, klasične in moderne glasbe. :

Katalogi brezplačno in poštnine prosto.

Pri večjih naročilih na obroke!

VERONIKA KENDA

LJUBLJANA : DUNAJSKA CESTA 20

VELIKA ZALOGA PAPIRJA, PISALNIH
IN RISALNIH POTREBŠČIN :: ZALOGA
IGRAČ IN GALANTERIJSKEGA BLAGA

Število naročnikov za

Planinškovo Praženo Kavo

od dne do dne narašča,

Velecenjena gospa!

Nad tisoč gospodinj jo kupuje.

Ne opustite si iste tudi v Vašem gospodinjstvu upeljati.

Planinškova Pražena Kava

ne potrebuje nikakih priporočil; kdor jo enkrat kupi,
jo zahteva vedno!

Zimske zdravilišče Bohinjska Bistrica.

Sezona december-marec.

Shajališče športnega občinstva. — Umetna sankališča in drsališče. — Priporočljivi izleti s smučmi.

Vožnje s san

Znižane
zimskošport
iz Trsta,
Gorice
Ljubljane

Letovišče Bohinjska Bistrica.

Sezona junij-september.

Zanimivi sprehodi in izleti. — Izhodišče za ture v

Triglavsko

Kopališče
Zračne in
kopeli

3 ure iz Trsta

3 ure iz Ljubljane

Hotel & penzija „Turist“.

8 minut od kolodvora na robu vasi.

Zmerne cene.

Meščanska kuhinja.

Točna postrežba.

14 sob za tuje.

Vrt.

Klavir.

Pred in po sezonah znižane cene.

Reklama !

Predno se poslužite
kake

reklame,

obrnite se na

„Generalno anončno pisarno“

v Ljubljani (Turjaški trg 2 l.)

Pisarna sprejema in oskrbuje najizdatnejšo in najcenejo reklamo v vseh časopisih, koledarjih, brošurah i. t. d.

Dobavlja umetniško izvršene reklame in klišeje.

Preskrbuje sestave in prevajanja oglasov in modernih reklamnih sestavkov v vseh jezikih.

Vsa naročila se izvrše najceneje in najtočneje !

Reklama !

Reklama ..

Reklama ..

MODNI SALON
IVANE SCHILLER
LJUBLJANA :: ŠP. PETRA CESTA 31

PRIPOROČA LEPO IN CENO IZBIRO
DAMSKIH, DEKLIŠKIH IN OTROČJIH
KLOBUKOV NAJFINEJSIH MODELOV
:: IN ČEPIC ::
ŽALNI KLOBUKI VEDNO V ZALOGI
POPRAVILA TOČNO IN CENO